

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Truyện Thơ

Tâm Minh NGÔ TẰNG GIAO

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Tôn giả A Nan

Tôn giả A Nan

1- NHÂN DUYÊN XUẤT GIA

Bảy vương tử dòng Thích Ca
Đợt đầu quyết chí xuất gia lần này
A Nan có mặt trong đây
Tuổi thời nhỏ nhất nhưng đầy tương lai
Phật hy vọng trong bảy người
Chính A Nan sẽ giúp ngài mai sau
Làm thêm hưng thịnh đạo màu
Lưu truyền Phật pháp về lâu về dài.
A Nan tuổi trẻ, đẹp trai
Lại thêm bản tính khoan thai hiền từ
Giàu tình cảm, rất ôn nhu
Được phe nữ giới coi như mặt trời

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Hiện ra sương ảm lòng người
Giữa ngày đông giá khắp nơi lạnh lùng,
Nữ lưu cảm mến tôn sùng
Dù ngoài hay ở ngay trong giáo đoàn.

2- GIÚP CHO NỮ GIỚI ĐƯỢC XUẤT GIA

Phật thành đạo được năm năm
Thời vua Tịnh Phạn lia trần còn chi
Bà thái hậu Kiều Đàm Di
Là di mẫu Phật xưa kia nuôi ngài
Giờ đây bà cũng ngỏ lời
Muốn xin được phép sống đời xuất gia,
Phật từ chối không nhận bà
Trước sau bác bỏ đã ba phen rồi,
Sợ bà năn nỉ lời thôi
Phật đưa Tăng chúng qua nơi cận kề
Sang thành phố Tì Xá Li
Cùng nhau hành hóa tránh đi muện phiền.

*

Nhưng di mẫu trí vững bền
Quyết tâm tập hợp người thêm cạnh bà
Toàn người dòng họ Thích Ca
Phi tần, cung nữ xuất gia đồng tình
Có cùng chí hướng tu hành
Năm trăm phụ nữ lòng thành thiết tha,
Cùng cạo tóc, mặc cà sa
Ba y, một bát thế là cùng đi
Biến mình thành Tỳ kheo Ni
Chân trần, lợi bộ rất chi nhọc nhằn
Hai mươi ngày với quyết tâm
Hơn hai nghìn dặm xa xăm chẳng nề
Đến tu viện Tì Xá Li
Quyết lòng gặp Phật lo bề xuất gia.
Đến nơi, trời ngã bóng tà
Mọi người mệt mỏi, bở phờ xác thân

A NAN

Đứng ngoài tu viện ngại ngần
May thay vừa lúc A Nan thấy đoàn
Nhìn qua xúc động vô vàn
Vốn giàu tình cảm, vội vàng hỏi thăm.
Mọi người đáp thật thành tâm:
“Chúng tôi cầu đạo nên cần xuất gia
Bỏ gia đình, lìa cửa nhà
Đến cầu xin Phật thiết tha bửa này
Nếu ngài từ chối, buồn thay
Chúng tôi nguyện chết tại đây không về!”

*

A Nan an ủi mọi bề
Rồi vào trình Phật rất chi nhiệt tình
Xin ngài chấp nhận lòng thành
Cho đoàn được phép trở thành Ni sư
Nhưng mà Phật mãi chối từ
A Nan năn nỉ rất ư thăm sâu
Tuôn dòng nước mắt khẩn cầu
Cuối cùng Phật chẳng nở đâu bác lời
Cả đoàn được chấp nhận thôi
Tì kheo Ni được ra đời từ đây

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Với điều kiện những người này
“Tám phép hoà kính” hàng ngày phải theo
Để tôn trọng các Tỷ kheo,
Đoàn cam kết sẽ tuân điều luật trên.

3- NAN MA ĐĂNG GIÀ

A Nan theo thói lè quen
Một hôm khát thực xong liền về ngay
Đi ngang giếng, khát nước thay
Thấy cô gái nọ nên thầy hỏi xin,
Cô đang múc nước giếng lên
Cô dòng “hạ tiện” cho nên ngại ngùng
Dám đâu dâng nước cúng dường.
A Nan bèn đáp: “Hèn sang mặc tình
Tôi là một kẻ tu hành
Không còn phân biệt quẩn quanh thói thường!”
Cô bèn dâng nước cúng dường
Về nhà tình chợt nở trong tâm hồn
Tương tư mãi, ngẩn ngơ luôn
Không màng ăn nữa, chẳng buồn sống thêm,
Mẹ dò hỏi biết chuyện trên
Than rằng con khó kết duyên với người
Thầy tu, dòng dõi cao vời,
Thương con bà cố tìm nơi giúp mình
Giúp câu “thần chú” thật linh
Nghe vào mê loạn hết minh mẫn liền.

*

Nàng bèn chờ đợi trước thềm
Khi thầy khát thực qua bèn đọc mau
Vẫy tay mời gọi đón chào.
Chắc gì thần chú kia nào có linh!
Nhưng A Nan quả thật tình
Nửa mê, nửa tỉnh bước nhanh vào nhà
Nàng mừng, cuống quýt chẳng ngờ
Muộn màng phản ứng thành ra trễ rồi

A NAN

A Nan bừng tỉnh ngay thôi
Nhờ oai lực Phật trí thời sáng lên
Bước ra về tu viện liền.
Hôm sau khát thực vẫn phiền nhiều sao
Cô nàng bám sát theo sau
Khiến A Nan phải mau mau quay về
Trình lên Phật rõ mọi bề,
Phật truyền cho gọi nàng kia đến hầu.
Thoạt tiên nàng thấy lo âu
Nhưng vì tình ái nàng đâu ngại ngục
Đến nơi quỳ lạy Phật xong
Nàng bèn trút hết nỗi lòng vương mang.

*

Phật nghe, rồi hỏi cô nàng:
“Nếu con muốn lấy A Nan làm chồng
Bước đầu con có bằng lòng
Đi tu nghiêm chỉnh trong vòng một năm?”
Cô nàng thấy chẳng khó khăn
Vội vàng ưng chịu vô ngần sướng vui
Mẹ nàng cũng phải tới nơi
Thuận cho con gái thành người xuất gia.
Mơ màng hạnh phúc thăng hoa
Nàng vui cạo tóc, cà sa mặc vào,
Tỳ kheo Ni, học đạo màu
Siêng nghe Phật pháp, dẫn sâu tu hành
Tinh anh, tấn tới, thuận thành
Khiến tâm dục vọng si tình lặng đi.

*

Nửa năm trôi đẹp yên bề
Một hôm nhớ lại hành vi của mình
Chìm ái dục, đắm mộng tình
Khiến nàng hổ thẹn tâm thành ăn năn
Đến hầu Phật sám hối rằng:
“Từ nay con nguyện đạo vàng khắc ghi
Mãi làm một Tỳ kheo Ni
Như Lai sứ giả quyết đi trọn đời!”

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Thuộc dòng “hạ tiện” đương thời
“Ma Đăng Già” đó mọi người gọi tên,
Nàng là cô gái đầu tiên
Phật cho phép được hưởng niềm xuất gia.

4- THUYẾT PHÁP CHO TỶ KHEO NI

Đẹp trai, tình cảm nhu hoà
A Nan khiến gái gần xa mến thầy
Trong ni viện nọ quanh đây
Có Ni cô trẻ đêm ngày thắm thương,
Một hôm cô bệnh bất thường
Nhấn người xin thỉnh thầy sang thăm mình:
“Con đang bệnh nặng thật tình
Chắc không qua khỏi, chết đành xuôi tay!”
A Nan thương cảm tới ngay
Thấy cô xốc xếch, giường đầy gói chăn
Nhìn thầy tình tứ dăm dăm
Thầy bèn quay gót âm thầm bỏ đi.

Ni cô hổ thẹn kể chi
Sửa sang xiêm áo vội đi theo thầy:
“Xin thầy thứ lỗi lầm này
Xin thầy trở lại, con đây tâm thành
Mong nghe lời dạy tu hành!”
Cô đem tọa cụ rước A Nan ngồi.
Thầy ngồi, lên tiếng ngay thôi:
“Có tu tâm ý con người mới an
Mong cầu dục lạc dối gian
Là điều lầm lẫn vô vàn khổ đau.”
Rồi thầy giảng Pháp thật lâu
Vi yêu, cô chú tâm vào để nghe
Vi nghe, tâm sáng tức thì
Để rồi niệm ái dục kia dứt liền.

A NAN

5- BỊ GIÈM PHA VỊ CHIA BÁNH

Một hôm thầy lại chuốc phiên
Khi thầy chia bánh luân phiên từng người
Dân nghèo quanh tu viện thôi
Mỗi người một bánh chia thời đều nhau,
Đến phiên cô gái đứng sau
Vô cùng xinh đẹp, bước mau đến gần
Thầy A Nan chẳng để tâm
Đưa tay bốc bánh, bốc nhằm một đôi
Dính nhau bánh khó tách rời
Thầy đưa cặp bánh cho người đẹp kia.
Thế là bị kẻ xấu chê
Ghét ganh, ác ý tức thì riều ngay:
“Hai người tình ý chi đây
Có sao lại phát bánh này gấp đôi?”
Thầy nghe thương xót thói đời
Đắm mê ái dục trong nơi biển tình
Không nhằm chán, mãi quấn quanh
Để rồi khổ não và tranh chấp hoài.

6- LÀM THỊ GIẢ CỦA PHẬT

Tuổi năm ba, gần già rồi
Phật cần thị giả giúp ngài thường xuyên
A Nan được đề cử liền
Chư Tăng khích lệ: “Thầy nên nhận lời
Thông minh, trí nhớ tuyệt vời
Thầy còn tuổi trẻ giúp đời dài lâu
Nói truyền chánh Pháp, đạo màu!”
Thầy nghe khuyên mãi, dám đâu cãi lời
Xin ba điều kiện mà thôi:
“Y phục của Phật thầy thời không mang
Cho dù cũ mới hay chẳng;
Không theo Phật dự trai tăng người mời;

MƯỜI VỤ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Khi cần mới tới Phật thôi!"
Chư Tăng trình Phật, ngài thời khen ngay:
"A Nan phẩm cách đẹp thay
Ba điều kiện đó do thầy đặt ra
Chỉ nhằm tránh tiếng gièm pha
Rằng thầy ham áo hay là ham ăn!"

*

Kể từ đó thầy A Nan
Làm thị giả Phật chuyên cần mãi thôi,
Khởi đầu tuổi trên hai mươi
Rồi hai mươi bảy năm trời tiếp theo
Thường xuyên hầu Phật sớm chiều
Ngài đi hành hóa rắc gieo pháp mầu
Thầy A Nan mãi theo sau
Vì nhân duyên được dài lâu bên ngài
Pháp như biển rộng trùng khơi
Đều chảy thấm đượm vào nơi tâm thầy,
Nạn về nữ giới bớt ngay
Vì thầy gần Phật hàng ngày thường xuyên.

A NAN

Thầy A Nan cũng nghiêm nhiên
Trở thành gạch nối đôi bên thuận chiều
Giữa Phật và các Tỳ kheo
Thầy là thị giả được nhiều người thương.

7- TÌNH BẠN TRONG ĐẠO NGOÀI ĐỜI

Thầy giúp ai giúp hết lòng
Sở trường mình có cũng thường không khoe,
Ai nhiều sở đoản chẳng chê
Riêng phần ngoại đạo có gì trái sai
Thầy không đả kích một ai
Cho nên cảm hóa mọi người xung quanh,
Thầy tuy hùng biện nổi danh
Không hề sử dụng tài tranh luận này.
Lưu Di người bạn lâu ngày
Chỉ riêng quý trọng có thầy mà thôi
Ngoài ra chẳng kính một ai
Không tin Phật với các người xuất gia.
A Nan bèn mời bạn qua
Nghe lời Phật giảng, sáng ra vô ngần
Lưu Di sau đó phát tâm
Quy y tam bảo và luôn thuận thành.
Mọi tranh chấp trong Tăng đoàn
Thường do thị giả A Nan giải hòa
Chân tình, khéo léo, thiết tha
Tình đời, nghĩa đạo phô ra tròn đầy.

8- NỖI KHỔ TÂM LỚN NHẤT

Khổ tâm lớn nhất của thầy
Chính là anh ruột mãi gây bất hòa
Chính là Đề Bà Đạt Đa
Xấu xa tuy đã xuất gia tu hành
Không chính trực, thiếu lòng thành
Chỉ mang ý tưởng muốn rành thần thông,

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Phật khuyên thanh lọc thân tâm
Chớ ham cầu chứng thân thông làm gì,
Đạt Đa bất mãn kể chi
Lòng thù nghịch Phật tức thì nổi lên
Muốn tìm cách hại Phật liền
Đọa ngôi giáo chủ nắm quyền trong tay.

*

A Nan và Phật một ngày
Đi ngang chân núi nào hay có người
Đạt Đa trên núi cao vời
Xô nguyên tảng đá lớn rơi hải hùng
Mong rằng Phật bị tử thương,
Đá lăn tới Phật bỗng dừng lại luôn.
A Nan và Phật một hôm
Cùng đi bỗng gặp một đoàn người kia
Đạt Đa đang dẫn họ đi
Phật liền tránh mặt, ngài thì rẽ ngay
Vào con đường nhỏ cạnh đây
Phật lên tiếng dạy: “Nghe này A Nan
Những người hung ác bạo tàn
Đen lòng, tối dạ mình cần tránh xa
Không vì sợ hải người ta
Chỉ vì chạm trán quả là ích chi!”
Đạt Đa còn có nhiều khi
Lừa voi hại Phật đang đi trên đường
Hay thường tìm đến đạo tràng
Gây phiền cho Phật và Tăng bao lần.

*

Nhãn tiền quả báo chẳng lầm
Đạt Đa sau chết vô ngần thâm thương.

9- MỘNG VÀ NHỮNG DỰ ĐOÁN

Suốt hai mươi bảy năm trường
A Nan thị giả khả năng tuyệt vời
Theo Phật hành hóa khắp nơi
Giờ đây tuổi đã năm mươi hơn rồi

A NAN

Một đêm nằm mộng lạ đời
Thấy bao sự việc nổi trôi khác thường
Tâm thần hoảng hốt hoang mang
Vội tìm hầu Phật và tường thuật ngay.

*

Phật nghe, suy đoán giúp thầy:
“Đây điềm báo trước cho ngày mai sau:
Tặng đoàn thánh thiện ít sao
Nhiều phần tử xấu len vào chen chân;
Như Lai sớm nhập niết bàn
Các đệ tử lớn cũng lần lượt theo;
Tương lai có lắm Tỳ kheo
Biếng tu, ganh tị, kiếm điều hại nhau;
Có người y, giới bỏ mau
Chỉ lo hưởng lạc lao đầu bến mê
Chỉ lo lợi dưỡng mọi bề
Hậu sinh bỏ mặc không hề lưu tâm;
Và rồi đệ tử xa gần
Xuất gia cùng với thành phần tại gia
Cùng nhau hủy Phật pháp nhà
Chữ hàng ngoại đạo khó mà hại ta;
Còn điềm mộng cuối diễn ra
Báo ba tháng nữa ta xa cõi trần
Như Lai sẽ nhập niết bàn
Rời quần chúng với Tặng đoàn, chư thiên
Lo kinh điển bị lãng quên
Phải cần kết tập cho nên nhờ thầy
Thầy là thị giả lâu ngày
Mọi người tín nhiệm! Lành thay đạo vàng!”

10- THỈNH GIÁO LẦN CUỐI

Thế Tôn sắp nhập niết bàn
Sau khi tuyên bố, ngài nằm tại đây
Sa la nở khắp rừng cây
A Nan thị giả quỳ ngay cạnh ngài

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Bồn chồn thỉnh giáo đôi lời:
“Xin Thế Tôn dạy trong thời mai sau
Hàng nữ giới nhiều xiết bao
Con nên đối xử thế nào cho yên?”

*

Đức Phật từ tốn dạy liền:
“Người tu quyết bỏ não phiền buông trôi
Theo đường giác ngộ sáng tươi
Bóng hình phụ nữ phải rời xa tâm.
Lỡ khi chạm mặt tối cần
Gặp người già cả ta luôn thốt lời
Xem như là mẹ mình thôi!
Gặp người hơn tuổi ta thời coi ngang
Xem như chị gái tử tường!
Gặp người thiếu nữ trẻ hơn tuổi mình
Xem như em trong gia đình
Giữ tâm trong sáng, nghiêm minh, đàng hoàng!”

*

Sau khi dạy những lời vàng
Phật còn dặn lại kỹ càng xiết bao
Trà tì, xây tháp ra sao.
A Nan đa cảm nên mau u hoài
Nghe xong sầu khổ bi ai
Trốn ra đứng ở một nơi vắng người
Xót xa giọt lệ tuôn rơi
Nghĩ huynh đệ khác đều khai ngộ rồi
Riêng mình tắm tối mãi thôi
Muốn sau khai ngộ còn ai cậy nhờ
Còn đâu nữa bậc ân sư
Để mình hầu cận mãi như thuở nào.

*

Tìm A Nan chẳng thấy đâu
Phật sai người kiếm, gọi vào cạnh bên
Phật an ủi A Nan liền:
“Thầy làm thị giả lâu bền, siêng năng
Không sơ suất, đẹp mọi đường
Bao nhiêu công đức rở ràng giờ đây

A NAN

Như Lai đèn đáp cho thầy,
Hãy nên tinh tấn thêm ngay từ giờ
Để rồi thầy sớm lìa xa
Thoát ly phiền não ngày qua buộc ràng
Rồi mau chứng ngộ đạo vàng!”
Phật nhìn đại chúng nhẹ nhàng nói thêm:
“A Nan điềm tĩnh, lành hiền
Thầy luôn nghe Pháp chẳng quên chút gì
Luôn sẵn sóc, mãi cận kề
Thầy làm thị giả chẳng hề quản công
Cho nên công đức vô cùng
Sẽ luôn sáng rỡ khắp vùng thế gian!”
Nghe xong tôn giả A Nan
Lấy tay che mặt, lệ tràn bờ mi
Lại thương cảm, lại sầu bi
Lùi xa đại chúng trốn đi ra ngoài,
Thế rồi lại bị mọi người
Mời vào bên Phật, quỳ nơi cạnh ngài
Để làm đại diện nhất thời
Xin nghe Phật dạy đôi lời trời trắng.

*

Phật lên tiếng dạy chư Tăng:
“Giữ gìn giới luật bao năm làm thầy;
Y vào ‘bốn niệm xứ’ này
Để mà an trú hàng ngày thân tâm;
Gặp người hung ác, bất nhân
Hãy mau xa lánh, chớ gần gũi chi;
Kinh điển kết tập ngay đi
Mỗi câu nên bắt đầu ghi như vậy
‘Tôi nghe nhớ như thế này...’
Rồi theo đúng Pháp quý thầy chuyên tu
Vì rằng Pháp được coi như
Pháp thân thường tại của Như Lai rồi!”

*

Sau khi vừa dạy dứt lời
Niết bàn Phật nhập ngay nơi chốn này.

**11- THAM DỰ ĐẠI HỘI
KẾT TẬP KINH ĐIỂN**

Lễ trà ti xong tại đây
A Nan mệt mỏi vội quay trở về
Nghỉ nơi tu viện trước kia
Rồi sau tôn giả hướng về phương Nam
Nơi thành vương xá xa xăm
Để cùng đại hội chư Tăng luận bàn
Kết tập kinh điển rõ ràng
Sẽ khai mạc với mùa an cư này
Rằm tháng Tư sắp tới đây.
Tuy chưa chứng ngộ nhưng thầy quản chi
Bao nhiêu giáo pháp xưa kia
Từng nghe Phật dạy, khắc ghi nằm lòng.
Thầy về vương xá thông dong
Một ngày trước lúc chư Tăng họp bàn
Đại Ca Diếp chủ tọa đoàn
Chọn vào đại hội được năm trăm người

A NAN

A La Hán chứng quả rồi
Đã khai ngộ mới được mời tham gia,
Thầy A Nan bị bỏ qua
Vì chưa chứng quả. Bất ngờ lắm thay!
Cho nên ngay buổi chiều này
Thầy buông bỏ tất cả ngay tức thì
Trần tư mặc tưởng nghĩ suy
Tập trung thiền quán rất chí nhiệt tình
Đến khuya khai ngộ hoá nhiên
Thầy A Nan suốt thông liền! Thật vui!

*

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Thầy A Nan chứng quả rồi
Hôm sau đại hội thầy thời tham gia
Không chờ cửa động mở ra
Thầy dùng thần lực để mà vào luôn
Giờ đây hiển lộ toàn thân
Tác phong đạo mạo sáng ngời phô ra
Như trăng ló khỏi mây mờ
Như sen sớm nở cánh pha ánh vàng
Làm cho thánh chúng ngỡ ngàng
Cùng nhau xưng tán A Nan nhiệt thành
Rồi ngay lúc đó đồng thanh
Cử thầy lên đọc tụng kinh tứ thi,
Thầy Đại Ca Diếp chủ trì
Thầy A Nan đọc: “Tôi nghe thế này
Thế Tôn thuở ấy tại đây...”
Lầu lầu đọc tụng lời thầy âm vang
Những gì nghe Phật rõ ràng
Để rồi ghi nhớ kỹ càng nào quên.
Trong kỳ đại hội nói trên
Bao kinh kết tập đầu tiên hoàn thành
Do công tôn giả A Nan
Thiên tài, trí nhớ vô vàn tuyệt luân,
Mọi người cảm kích vô vàn
Được nghe lại những lời vàng Phật tuyên
Biết bao kinh điển nói trên
Giờ đây mãi mãi lưu truyền nhân gian.

12- NHẬP NIẾT BÀN

Sau khi Phật nhập Niết Bàn
Thầy Đại Ca Diếp thay chân dẫn đầu
Kế thừa y bát, đạo màu
Giáo đoàn lãnh đạo trước sau viên thành.
Hai mươi năm thoáng qua nhanh
Tới hồi già cả, hơn trăm tuổi rồi
Thầy vào núi nhập diệt thời
Phó truyền đạo nghiệp cho người thay chân

A NAN

Đó là tôn giả A Nan
Đứng ra diu dắt giáo đoàn khắp nơi
Bấy giờ tám chục tuổi rồi
Kể thừa Phật nghiệp thấy thời thuận duyên
Như hoa bùng nở tự nhiên
Khi mùa xuân đến khắp miền hương bay,
Thế Tôn từ thuở trước đây
Cũng từng mong mỗi điều này đã lâu.

*

Thời gian thấm thoát trôi mau
Bao đệ tử lớn trước sau lia trần
Chỉ còn tôn giả A Nan
Một trăm hai chục tuổi năm nay rồi
Một mình một bóng đơn côi
Chợt suy tưởng tới Phật đời xa xưa
Cùng bao đệ tử thượng thừa:
“Giờ đều khuất bóng tựa như chim trời
Bay theo cơn lốc xa vờ
Cùng nhau nhập diệt vào nơi niết bàn
Còn mình ta chốn nhân gian
Tựa khu rừng bị đốn tan hoang rồi

MƯỠI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Chỉ còn một cỗ thụ thôi
Che mưa ngăn gió thấy thời khó sao
Thế gian tịch mịch xiết bao
Niết bàn ta cũng nhập vào cho xong!”
Thế là tôn giả quyết lòng
Bèn đem giáo pháp truyền luôn cho người
Truyền cho đệ tử xong xuôi
Nhắm về hướng Bắc thầy thời tìm qua
Sông Hằng phía đó không xa
Sông chia hai nước, phân ra đôi bờ
Tì Xá Li, Ma Kiệt Đà
Cả hai chuẩn bị đang chờ chiến tranh.
Sông Hằng ở giữa phân ranh
Một hôm thầy quyết tự mình ra sông
Rời thuyền, ngồi giữa hư không
Dùng lửa tam muội từ trong thân mình
Giữ lòng yên ổn, an bình
Tự thiêu thân xác nhập nhanh niết bàn
Nhục thân chia tách đôi đàng
Để cho xá lợi giạt ngang đôi bờ
Chia đều hai phía đang chờ
Cả hai nước tỉnh về thờ giống nhau.
Cảm thông từ đó về sau
Đôi bên giao hảo còn đâu hận thù.

A Nan tôn giả từ xưa
Tính tình hòa nhã lại vừa khiêm cung
Hiền lành, nhẫn nhục vô cùng
Nghe nhiều, nhớ kỹ ai hòng sánh ngang
Nhiều công lao với đạo vàng
Người đời nhớ tưởng, vô vàn kính yêu.

Tâm Minh Ngô Tăng Giao
10/2011

Tham khảo:

“MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA PHẬT”
Nguyên tác Hán văn: Tinh Vân Pháp Sư
Dịch: Hạnh Cơ - Hiệu đính: Tịnh Kiên

Tranh vẽ:

“THẬP ĐẠI ĐỆ TỬ PHẬT THÍCH CA”
Lời: Thái Thuận - Tranh: Trương Quân